

۲۰۱۳/۰۸/۰۷

عزیز کهگدای

مسجد جامع عید گاه و نماز عید در عصر امیر حبیب الله خان شهید

امیر عبدالرحمن خان با لقب ضیاء الملتة والدین دایم در سیاست و جنگهای داخلی و تفحص در احوال مردم مصروف بود، کمتر مجال آنرا داشت که آثار زیادی از خود بجا بگذارد و آنچه که بفرمان او آباد شده توسط معماران ورزیده وطن و مواد مناسب و استوار و محکم بنا یافته است مانند ارگ شاهی « ۱۸۹۲ م »، قصر باغ بالا، شهرآرا، باغ مهمانخانه، مسجد عید گاه کابل، بوستان سرا و غیره.

مسجد جامع عید گاه یکی از مساجد بزرگ و عالی و از شهکارهای معماری شهر کابل محسوب میشود، و بیشتر در ایام عید و جمعه ها مراجعت گاه صدها نفر نمازگذار از اهالی کابل، شاهان و افراد عسکری و ملکی بوده است.

این مسجد در همان میدان تمرینات عسکری با مهندسی همان عصر با دیوارها، رواقها، کمانها و پایه های نقش و نگار با مهارت خاصی ساخته شده است که نماینگر استعداد استادان فن ساختمانی کشور میباشد.

امیر عبدالرحمن خان مانند بناء حمام شاهی، در مسجد عید گاه بیشتر سنگهای مزارات و قبور را بعد از پاک کاری و تراش در مسجد عید گاه بکار برده است و جهت شناسایی آن مقابر در یک پارچه برنج اسم آنرا نوشته و بستر توغ آن نصب میکرد و همچنین پسرش امیر حبیب الله خان روش پدر را تعقیب کرد.

سراج الملتة والدین امیر حبیب الله خان از خشونت و قساوت بی پایان دوره پدر خود مبراء بود و یک سلسله احکام را جهت تطبیق در امر مذهبی نشر نمود و در سالهای اخیر پادشاهی خود « ۱۳۳۷ ق » طوریکه در مزارات شهر کابل ذکر است، در ماه رمضان با اهالی کابل افطار و ختم قرآن مجید را در نمازهای تراویح با جمع کثیر مردم در این مسجد آغاز نمود و برای نمازگذاران طعام مکلف و چای گرم تهیه مینمود، چون تعداد نمازگذاران زیاد بود از اینرو از طرف عصر نزدیک به شام در داخل چمن حضوری دسترخوان های پاک هموار و خوراکه ها در غوری های مسی با سلیقه خاص چیده میشد.

شاه بعد از افطار برای ادای نماز شام به معیت اهالی از همه طبقات اعم از غنی و فقیر با صدق و صفا در چمن حضوری غذا صرف میکردند، سپس با مردمی که در منازل خود افطار و خاص برای ادای تراویح می آمدند همه یکجا در مسجد نماز تراویح رابه امامت حافظ محمد حسن صاحب از مردمان تره کی ادا میکردند.

حافظ محمد حسن، حافظ جید و باتقوی و از جمله عرفای با افتخار کشور بود، و در تمام عمر امامت ارگ شاهی را میکرد و شاهان عصر به امامت این قاری جید ختم قرآن مجید را ادا میکردند. موصوف هر شب ۳ سپاره از کلام الله مجید را خوانده و در شب دهم ختم میکردند و برای فتح دانش چند حافظ جید نیز در عقب حافظ محمد حسن صاحب جای خاص داشتند. حافظ محمد حسن صاحب در تقسیم آیات رکعات مهارت و دور اندیشی را به خرچ میداد زیرا نمازگذاران زیاد بود و ممکن سهو و اشتباهی واقع میشد. حافظ محمد حسن صاحب بعمر ۷۳ سالگی در ۱۳۶۱ ق برحمت حق پیوست.

اعلحضرت امان الله غازی بعد از آنکه به قدرت رسید اعلان استقلال تام افغانستان را از جمله استقلال در قایم نمودن مناسبات سیاسی با کشورهای مختلف جهان را با صدای رسا از محراب همین مسجد مبارک اعلام نمود.

این مسجد دارای پارک و باغ زیبایی بود که توسط دیوارهای بسیار مقبول و مستحکم با چند در ورودی از جاده وزیر محمد اکبرخان جدا شده بود که در مقابل آن لوژ سلطنتی مراسم رسم گذشت عسکری استقلال کشور قرار داشت ولی متأسفانه

دیپانو شمیره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين تاسو په درنښت همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de يادښت: دليکنيزي بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په خير و لولي

این دیوارها ی زیبا با درهای ورودی، پارک و درختان سرسبز محوطه مسجد در ۱۳۶۲ ش، رژیم کمونستی کابل توسط عناصر بیگانه پرست خداناترس برای بقای خود و ترس از مجاهدین برحق این نمونه های دستان پاک هنرمندان و طراحان ملی را، انهدام و چهره زیبا و مجلل مسجد را دگرگون ساختند .

« پایان »